

gában. Ezek közt valószínűleg igen sok, a magyar faunára érdekes faj is van. Viertl, született morva, különben már előbb is több ízben ajándékozott a brünni egyesületnek számos rovar, de főgyűjteményét, ahhoz tartozó szakkönyvtárát és egyéb tárgyakat csak 1897-ben nevének halála után ajánlotta annak fel, akkor midőn nyelvét megtámadó rákbetegségének operációja őt — saját szavai szerinti — „erőtéljes öreg emberből törődött aggastyánná tette.“

Metopsilus (Deilephila) porcellus L. mint légtornász. A közúti vasut ujbpesti kocsiszinjének homlokzata barnára festett deszkafal, melyet vízszintesen négy párkányzat szel át. Eme párkányok szélétől lefelé a deszkafalhoz sok pók erősíti meg hálóját, melytől a lepkék irtóznak. Miután ez a háló naponta újra készül, első teendőm, ha este a villamos lámpán való fogáshoz kezdek, hogy czirok seprűt viszek fel, a melylyel a gyűjtőterület deszkafalát a pókhálótól megtisztítom. Mult év augusztus hónapjának egyik estjén ezt a tisztítást csak vízszintes irányban végeztem s így megtörtént, hogy egy vízszintesen kifeszített erős fonál megmaradt. Fogás közben vettem észre, hogy ezen fonalon mintegy 3 méter távolban egy *M. porcellus* függ, mely első jobb lábában abban megakadva, a szellő által himbáltatta magát. Minthogy azonban közvetlenül előttem több ritkább lepke ült, előbb ezeket szedgettem össze, s egyúttal kémleltem a különöz légtornász türelmét és kitartását. Azután a hágsóról leszállva, azt a másik kapuhoz támasztottam, hogy a villamfénynyel farkas szemet néző kéjelgőt megközelíthessem. Gyönyörködő helyzete mintegy 20 perczig tartott, míg az üvegsőt alája helyezve, a dugóval lezártam s így zsákmanýul ejtettem.

Gabrieli György.

Kleinkauf György hazánkban néhány hónapja Szumatra szigeten tartózkodik és szabad idejében a M. Nemzeti Múzeum részére rovarokat is gyűjt. A mint utolsó levelében írja, a hegyekben már szép anyagot gyűjtött össze. Küldeményeit, melyek valószínűleg sok érdekes dolgot fognak tartalmazni érdeklődéssel várjuk. —i.

Irodalom.

Daniel, Dr. Karl. Revision der mit *Bembidium fasciolatum* Dft. und *tibiale* Dft. verwandten Arten aus dem mitteleuropäischen Faunengebiet. (Münchener koleopterologische Zeitschrift I. 1902. p. 5—37).

A *Bembidium fasciolatum* Duft. és *B. tibiale* Duft. rokonságába tartozó közép-európai fajok monographikus feldolgozása, melyben a hazai fajok is méltatva, termőhelyeik közölve vannak. Több muzeumi és magángyűjteményen kívül a M. Nemzeti Múzeum anyagát is tanulmányozta. *B. fasciolatum* Duft. tipikus alakja Dunaórs (Komárom m.) és Pakraczról van említve; egyik új fajváltozata (*var. ascendeus* K. Dan.) a hegyvidék lakója, hazai termőhelyei: a Tatra, Besztercebánya, Trencsén m., Máramaros m. és Sarajevo környeke, ugyancsak a Tátrában és főleg Sarajevo körül fordul elő az új *ab. axillaris* K. Dan. is. *B. coeruleum* Serv. hazánkban a ritkaságok közé tartozik, egyedüli biztos termőhelye Mehádia; gyakoribb Bosznia, Hercegovina és Dalmáciában. Eddig többnyire a *fasciolatum* fajváltozatának tartották. Szerző fejtegetéseiből kitünik, hogy a *B. atrocoeruleum* Steph. Európa nyugoti részében honos, így nálunk való előfordulása nagyon is kétes, a faunisztikai adatok pedig a *tibiale* kisebb példányaira és a *B. Redtenbacheri*-re vonatkoznak. *B. tibiale* Duft. gyakoribb faj; hazai termőhelyeiként említettnek: Tatra, Késmárk, Trencsén, Bihar m., Kerezi hegység, Rodnai havasok, Negoj, Mehádia, azonkívül Bosznia. A *B. affine* Redtb. fajnév mar kétszer lévén a genusban alkalmazva (Say 1825; Steph. 1832.) új elnevezést nyert: *Redtenbacheri* K. Dan.; ez faunánkra új lenne, eddig e fajt többnyire *atrocoeruleum* név alatt szerepelt a gyűjteményekben; hazai termőhelyei: Tatra, Máramaros, Kerezi hegység, Rodnai havasok, Bucsees, Negoj, Bulla tó, Propástia, Brassói hegység, Guraró, Mehádia és azonkívül Bosznia. Faunánkra új a *B. complanatum* Heer is, mely Horvátországban fordul elő. A dolgozatot egy synonymikus katalógus fejezi be.

Csiki Ernő.

Ganglbauer. Die europäischen Arten der Gattungen *Byrrhus*, *Curimus* und *Syncaelypta*. (Münchener koleopterologische Zeitschrift. I, 1902. p. 37—52).

Szerző a czimben említett *Byrrhidae* nemeket tette újabban tanulmány tárgyává. Dolgozatában időrendes áttekintést nyújt arról, hogy az egyes szerzők hogyan értelmezték e nemeket és fajukat. Az európai fajok meghatározására kulcsokat állit össze és közben néhány új alakot is ír le. *Byrrhus ornatus* Panz. (1794) helyett a *glabratus* Heer nevet kell alkalmazni, mert van egy régebb *ornatus* Sulzer (1776), mely különben a *B. pustulatus* Forst. (1771) synonymája. *B. regalis* Steff. nem külön faj, hanem a *pilula*-nak kelet-kárpáti fajtája. A tipikus *pilula regalis*-nak különben új alakját is írja le, ez a „*pilula regalis laevigatus*“ a Rodnai havasokról. Ugyancsak új a herkulesfürdői „*pilula herculeanus*“ is. A *Syncaelypta* Steph. nemet két alnemre osztja, egyike az új *Curinopsis* Ganglb.

Csiki Ernő.